

**PROTOCOLLO ESECUTIVO
DELL'ACCORDO BILATERALE
TRA IL GOVERNO DELLA REPUBBLICA ITALIANA
E IL GOVERNO DELLA REPUBBLICA DI MOLDOVA
IN MATERIA MIGRATORIA PER MOTIVI DI LAVORO**

DISPOSIZIONI GENERALI

Articolo 1

Il presente Protocollo contiene le misure di attuazione dell'Accordo e ne costituisce parte integrante.

Il presente Protocollo definisce le modalità operative, con particolare riferimento a: assistenza tecnica; programmi di formazione; percorsi di migrazione circolare e di lavoro stagionale indirizzati a cittadini moldavi, al fine di facilitare l'arricchimento delle loro competenze professionali e il reinserimento dei cittadini moldavi desiderosi di fare ritorno in madrepatria.

**CAPITOLO I
ASSISTENZA TECNICA**

Articolo 2

La Parte italiana si impegna a fornire assistenza tecnica alle autorità moldave competenti, ciò incluso il supporto di un ufficio locale (Service) costituito dalla Parte italiana, deputato alla realizzazione di progetti per la gestione della quota speciale attribuita alla Repubblica di Moldova.

**CAPITOLO II
PROGRAMMI DI FORMAZIONE**

Articolo 3

Nel quadro di un programma condiviso, le Parti Contraenti si fanno carico di sviluppare un sistema informativo finalizzato alla promozione dell'incontro tra domanda e offerta di lavoro, anche attraverso il coinvolgimento di agenzie accreditate da ambo i Governi.

Articolo 4

Le Parti Contraenti incoraggeranno l'organizzazione di corsi di formazione professionale e di lingua italiana, organizzati dalle istituzioni italiane. I corsi saranno realizzati in Moldova, conformemente alle condizioni concordate dalle due Parti e sulla base delle seguenti specifiche:

- I. i programmi di formazione saranno comunicati dal Ministero italiano del Lavoro e delle Politiche Sociali al Ministero moldavo del Lavoro, Protezione Sociale e Famiglia;
- II. i programmi di formazione saranno organizzati e realizzati conformemente alla legislazione moldava;

I programmi summenzionati saranno finalizzati a:

- I. formare lavoratori da inserire in imprese italiane collocate in Italia;
- II. formare lavoratori da inserire in settori produttivi italiani che operano in Moldova;
- III. formare lavoratori per lo sviluppo di attività autonome e imprenditoriali nella Repubblica di Moldova.

Articolo 5

I candidati moldavi che parteciperanno ai corsi di cui all'art. 4 potranno essere inseriti in liste di priorità e acquisiranno un titolo di prelazione per l'ingresso in Italia per motivi di lavoro collegati all'attività di formazione.

Tutte le spese saranno sostenute dai datori di lavoro o da altri soggetti che promuoveranno corsi di formazione.

Articolo 6

La lista prioritaria di cui al precedente articolo, è formata da sezioni includenti il Paese di origine, le informazioni personali, le qualifiche professionali, il livello di conoscenza della lingua italiana, nonché l'indicazione del programma di formazione frequentato e il relativo settore lavorativo di destinazione.

CAPITOLO III MIGRAZIONE CIRCOLARE

Paragrafo I Ritorno

Articolo 7

1. La Parte italiana si impegna a favorire il ritorno di cittadini moldavi attraverso la promozione di programmi di migrazione circolare indirizzata a specifiche categorie di lavoratori, scelte di comune accordo tra le Parti.
2. la Parte moldava si impegna a istituire incentivi e programmi finalizzati a favorire il ritorno nel Paese di origine dei lavoratori moldavi soggiornanti in Italia.

Paragrafo II Lavoro stagionale

Articolo 8

Nel corso del periodo massimo consentito di 9 mesi – in caso di permesso di soggiorno non rinnovabile – i lavoratori stagionali moldavi possono prestare servizio presso più datori di lavoro.

Articolo 9

Se, alla scadenza del permesso di lavoro, il lavoratore stagionale ritorna regolarmente nel Paese di origine, acquisisce un diritto di precedenza per ritornare in Italia l'anno seguente.

Articolo 10

La Parte italiana promuoverà iniziative in collaborazione con gli organismi italiani interessati alla promozione di percorsi di lavoro stagionale e fornirà assistenza tecnica diretta a massimizzare i benefici dei meccanismi messi in atto.

Articolo 11

I candidati moldavi saranno informati sulla normativa inerente il soggiorno in Italia e, in particolare, che – alla scadenza del loro permesso di lavoro stagionale – dovranno

obbligatoriamente lasciare il territorio italiano, conformemente alla legislazione italiana in materia.

CAPITOLO IV DISPOSIZIONI TRANSITORIE E FINALI

Articolo 12

Per tutti gli aspetti non regolati nell'Accordo o nel presente Protocollo esecutivo, le Parti Contraenti faranno riferimento alla legislazione italiana in materia di ingresso, assunzione e soggiorno per ragioni lavorative dei cittadini extracomunitari e ai meccanismi attuativi adottati dalle autorità italiane competenti.

Articolo 13

Il Protocollo entrerà in vigore lo stesso giorno dell'Accordo tra il Governo della Repubblica Italiana e il Governo della Repubblica di Moldova in materia di migrazioni per motivi di lavoro.

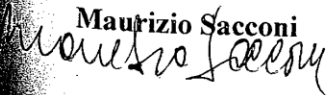
In fede di che, i sottoscritti Rappresentanti, debitamente autorizzati dai rispettivi Governi, hanno firmato il presente Protocollo.

Sottoscritto a Roma il 5/07/2011, in due originali, ciascuno in lingua italiana, moldava e inglese, tutti i testi facenti ugualmente fede. In caso di divergenza nell'interpretazione o nell'applicazione prevarrà il testo in lingua inglese.

**Per il Governo
della Repubblica Italiana**

**Il Ministro del Lavoro e
delle Politiche Sociali**

Maurizio Sacconi

**Per il Governo
della Repubblica di Moldova**

**Il Ministro del Lavoro,
Protezione Sociale e Famiglia**

Valentina Buliga

**PROTOCOL DE IMPLEMENTARE
A ACORDULUI
ÎNTRU GUVERNUL REPUBLICII ITALIENE
ȘI GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA
ÎN DOMENIUL MIGRAȚIEI DE MUNCĂ**

PRINCIPII GENERALE

Articolul 1

Prezentul Protocol conține prevederi privind implementarea Acordului și este parte integrantă a acestuia.

Protocolul definește mecanismele operaționale în special în partea ce ține de: asistența tehnică; programe de instruire; scheme de migrație circulară și muncă sezonieră destinate cetățenilor Republicii Moldova în scopul creșterii nivelului de calificare a acestora și reintegrării moldovenilor care doresc să se reîntoarcă.

**CAPITOLUL I
ASISTENȚA TEHNICĂ**

Articolul 2

Partea italiană se angajează să asigure asistența tehnică instituțiilor competente din Republica Moldova, inclusiv prin suportul serviciului creat de Partea italiană, în vederea implementării proiectelor referitoare la gestionarea cotei speciale acordate Republicii Moldova.

CAPITOLUL II

PROGRAME DE INSTRUIRE

Articolul 3

În cadrul programului comun, Părțile Contractante se angajează să dezvolte un sistem informațional care va avea drept scop asistența la coordonarea cererii și ofertei de muncă, inclusiv prin implicarea agențiilor acreditate de către cele două guverne.

Articolul 4

Părțile Contractante vor încuraja organizarea cursurilor vocaționale și celor de limbă italiană, oferite de către instituțiile Italiene. Cursurile vor fi organizate pe teritoriul Republicii Moldova în conformitate cu condițiile convenite de către ambele părți și conform următoarelor prevederi:

- I. Ministerul Muncii și Politicilor Sociale al Italiei va informa Ministerul Muncii, Protecției Sociale și Familiei al Republicii Moldova despre programele de instruire;
- II. programele de instruire vor fi organizate și implementate în conformitate cu legislația Republicii Moldova.

Programele menționate au scopul:

- I. instruirii lucrătorilor în vederea angajării acestora în cadrul companiilor italiene pe teritoriul Italiei;
- II. instruirii lucrătorilor în vederea încadrării acestora în sectoarele de producție italiene care funcționează pe teritoriul Republicii Moldova;
- III. instruirii lucrătorilor pentru dezvoltarea autoangajării și lansării activității antreprenoriale în Republica Moldova.

Articolul 5

Candidați din Republica Moldova care vor participa la cursurile nominalizate, ar putea fi incluși într-o listă preferențială și vor putea obține un statut preferențial la intrarea în Italia cu scopul desfășurării activității de muncă în domeniul corespunzător cursurilor de instruire. Toate cheltuielile vor fi suportate de către angajatori sau alți actori care promovează cursurile de instruire.

Articolul 6

Listele preferențiale la care se face referință în articolul anterior vor conține un șir de rubrici care includ țara de origine, informația personală, calificarea profesională, nivelul de cunoaștere a limbii italiene, programul de instruire frecventat și potențialul domeniu de angajare.

CAPITOLUL III

MIGRAȚIE CIRCULARĂ

Paragraful I

Reîntoarcerea

Articolul 7

Partea italiană întreprinde măsuri pentru facilitarea reîntoarcerii cetățenilor Republicii Moldova prin promovarea programelor de migrație circulară destinate anumitor categorii de lucrători – stabilite în comun de către părți.

Partea moldovenească întreprinde măsuri în vederea asigurării stimulentei și programelor menite să atragă în țara lor de origine lucrătorii moldoveni care se află în Italia.

Paragraful II

Munca sezonieră

Articolul 8

Pentru o perioadă maxim admisibilă de 9 luni – cu permis de ședere care nu poate fi reînnoit – lucrătorii sezonieri moldoveni pot lucra la câțiva angajatori.

Articolul 9

Dacă lucrătorul sezonier se întoarce în termenii stabiliți în țara sa de origine după expirarea permisului de muncă, el are prioritate la intrare repetată în Italia pentru anul următor.

Articolul 10

Partea italiană va promova inițiative comune cu actorii interesați din Italia în vederea realizării schemelor de muncă sezonieră și va asigura asistență tehnică pentru a beneficia la maxim în urma mecanismelor prevăzute.

Articolul 11

Candidații din Republica Moldova vor fi informați despre legislația ce reglementează regimul de ședere în Italia și, în special, privind obligația de părăsire a teritoriului Italiei la expirarea permisului de ședere pentru muncă sezonieră, în conformitate cu legislația italiană în domeniu.

CAPITOLUL IV DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 12

La reglementarea tuturor aspectelor ce nu au fost incluse în Acord sau în prezentul Protocol de Implementare, Părțile Contractante se vor baza pe prevederile legislației Italiei privind admiterea, recrutarea și șederea în scop de muncă a cetățenilor statelor care nu sunt membre ale UE și pe mecanismele de implementare adoptate de către autoritățile competente Italiene.

Articolul 13

Prezentul Protocol va intra în vigoare la aceeași dată cu Acordul între Guvernul Republicii Italiene și Guvernul Republicii Moldova în domeniul migrației de muncă.

Întru confirmarea celor menționate, reprezentanții subsemnați, împuterniciți în modul stabilit de către Guvernele lor, au semnat prezentul Protocol.

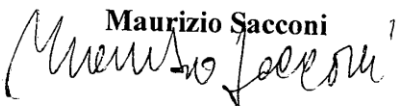
Întocmit la Rome..... la 5/07/2011 2011, în două exemplare originale, fiecare în limbile italiană, moldovenească și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul apariției divergențelor în interpretare sau aplicare, textul în limba engleză va prevala.

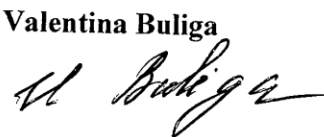
**Pentru Guvernul
Republicii Italiene**

**Pentru Guvernul
Republicii Moldova**

**Ministrul muncii și
politicilor sociale**

**Ministrul muncii,
protecției sociale și familiei**

Maurizio Sacconi

Valentina Buliga

**IMPLEMENTATION PROTOCOL
OF THE AGREEMENT
BETWEEN
THE GOVERNMENT OF THE ITALIAN REPUBLIC AND THE
GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF MOLDOVA
IN THE FIELD OF LABOUR MIGRATION**

GENERAL PRINCIPLES

Article 1

The present Protocol contains the implementation provisions of the Agreement and constitutes an integral part of it.

The Protocol defines the operational mechanisms with particular reference to: technical assistance; training programmes; circular migration schemes and seasonal work addressing Moldovan citizens with the aim of facilitating the improvement of their professional qualifications and the reintegration of Moldovans willing to return.

CHAPTER I

TECHNICAL ASSISTANCE

Article 2

The Italian Party is committed to provide technical assistance to the competent Moldovan authorities, including through the support of a Service set up by the Italian side, for the implementation of projects related to the management of special quota granted to the Republic of Moldova.

CHAPTER II

TRAINING PROGRAMMES

Article 3

Within the framework of a joint programme the Contracting Parties undertake to develop an information system aimed at favouring the matching of labour demand and supply, including through the involvement of agencies accredited by the two Governments.

Article 4

The Contracting Parties shall encourage the organization of vocational training and Italian language courses, organized by Italian institutions. The courses will be organized on the Moldovan territory in compliance with the conditions agreed by the two parties and on the basis of the following provisions:

- I. the training programmes will be communicated by the Ministry of Labour and Social Policies of Italy to the Moldovan Ministry of Labour, Social Protection and Family;
- II. the training programmes will be organized and implemented in compliance with the Moldovan legislation;

The above mentioned programmes aim to:

- I. train workers to be placed in Italian companies located in Italy;
- II. train workers to be placed in Italian productive sectors operating in Moldova;
- III. train workers to develop self-employment and entrepreneurial activities in the Republic of Moldova.

Article 5

The Moldovan candidates who will attend the above mentioned courses could be included in a priority list and will acquire a preferential title to enter Italy for work reasons related to training activity. All the expenses shall be paid by the employers or by other actors promoting the training courses.

Article 6

The priority list referred to under the previous article consists of sections including the country of origin, personal information, professional qualification, degree of knowledge of the Italian language - in addition to an indication of the training programme attended and the relative labour sector of destination.

CHAPTER III

CIRCULAR MIGRATION

Paragraph I **Return**

Article 7

The Italian side undertakes to facilitate the return of Moldovan citizens by promoting circular migration programmes targeted to specific categories of workers - jointly defined by the two Parties.

The Moldovan side undertakes to set up incentives and programmes aimed at attracting Moldovan workers residing in Italy to return to their country of origin.

Paragraph II **Seasonal Work**

Article 8

Within the maximum allowed period of 9 months - with a non renewable resident permit - Moldovan seasonal workers can work for several employers.

Article 9

If the seasonal worker regularly returns to his country after the expiration of the work permit, he has precedence for re-entry Italy the following year.

Article 10

The Italian Party will promote joint initiatives with the Italian stakeholders to promote seasonal work channels and will provide technical assistance aimed at fully benefit of the foreseen mechanisms.

Article 11

Moldovan candidates will be informed on the laws governing the residence in Italy; and in particular that - at the expiration of their residence permit for seasonal work - they must leave the Italian territory, in compliance with the Italian legislation on the matter.

CHAPTER IV
TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 12

For all the aspects that have not been regulated in the Agreement or in the present Implementation Protocol, the Contracting Parties will refer to the Italian legislation concerning the admission, recruitment and residence for work reasons of non EU nationals and the implementation mechanisms adopted by the competent Italian authorities.

Article 13

This Protocol shall enter into force on the same day with the Agreement between the Government of the Italian Republic and the Government of the Republic of Moldova in the field of labour migration.

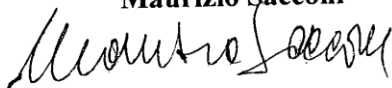
In witness whereof, the undersigned Representatives, duly authorized by their respective Governments, have signed the present Protocol.

Done in Rome on 5/07/2011, in two original copies, each in Italian, Moldovan and English languages, all texts being equally authentic. In case of divergences on interpretation or application, the English text shall prevail.

**For the Government
of the Italian Republic**

**The Minister of Labour
And Social Policies**

Maurizio Sacconi

**For the Government
of the Republic of Moldova**

**The Minister of Labour,
Social Protection and Family**

Valentina Buliga

